Platformlar Artık "Sadece Aracı" Değil mi?

Anayasa Mahkemesi'nden E-Ticaret İçin Kritik Karar

Anayasa Mahkemesi ("**AYM**"), E.2024/187, K.2026/42 sayılı ve 12.02.2026 tarihli kararı ("**Karar**") ile elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının (platformlar/pazar yerleri) tüketicilere karşı sorumluluğunu sınırlandıran iki önemli düzenlemeyi Anayasa'ya aykırı bularak iptal etti.

01 Kararın Arka Planı

Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ("**ETK**") ile Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'da ("**TKHK**") yer alan düzenlemeler uyarınca, Pazar yerleri, kural olarak **platformlarında sunulan içerik ve satışa konu mal veya hizmetlere ilişkin hukuka aykırılıklardan** sorumlu değildi.

Ancak, e-ticaret platformlarının zaman içinde yalnızca teknik aracılık yapan pasif aktörler olmaktan çıkarak satış süreçlerinde daha aktif rol üstlenmeye başlamasıyla birlikte, bu genel sorumsuzluk rejiminin Anayasa'ya uygunluğu tartışma konusu oldu ve hükümler AYM'nin denetimine taşındı.

02 Karar'ın Gerekçesi

Karar'ın temelinde, e-ticaret platformlarının rolünün yıllar içinde önemli ölçüde değiştiği tespiti yer alıyor.

AYM, pazar yerlerinin günümüzde yalnızca teknik aracılık yapan pasif platformlar olmadığını; satıcıların sisteme kabulü için kriter belirleyebilen, satışa konu mal veya hizmetler hakkında bilgi veya belirli ölçüde kontrol sahibi olabilen ve ticari sürece aktif şekilde dâhil olabilen yapılar hâline gelebildiğine dikkat çekiyor.

Yeni Bir Kavram: Aktif Aracı Hizmet Sağlayıcı

AYM, pazar yerlerinin;

- ✓ aracılık ettikleri faaliyetlere konu olan mal/hizmetler hususunda **bilgi sahibi olduğu**; ve
- ✓ bu mal/hizmetler üzerinde **kontrol sahibi** olduğu

- yani iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasında aktif rol oynadığı- durumlarda, pazar yerlerinin «aktif aracı hizmet sağlayıcı» olarak kabul edileceğini ifade ediyor.

KARAR KİMLERİ İLGİLENDİRİYOR?

- ➢ **Elektronik Aracı Hizmet Sağlayıcılar**

Ancak Karar, özellikle «aktif» pazar yerlerinin sorumluluğu üzerinde duruyor.

DEĞERLENDİRME

Karar Kapsamında Öne Çıkan Hususlar

01 İptali İstenen Maddeler

ETK Madde 9/1	*"Diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmadıkça, aracı hizmet sağlayıcı, hizmet sağlayıcı tarafından sunulan içerik ve içeriğe konu mal veya hizmetle **ilgili hukuka aykırı hususlardan sorumlu değildir.**"*
TKHK Madde 48/6-d	*"...**ile 11 inci** (ayıplı malda tüketicinin seçimlik hakları) **ve 15 inci** (ayıplı hizmette tüketicinin seçimlik hakları) **maddelerde yer alan hakların kullanımı hariç olmak üzere**..."*

- ***Kararla, ETK Madde 9/1 ile TKHK Madde 48/6-d kapsamındaki ayıplı mala ilişkin "...ile 11 inci..." ibaresi iptal edilirken; ayıplı hizmete ilişkin "...ve 15 inci..." ibaresi inceleme dışında bırakıldı.***

02 Ne Değişti?

Karar'dan Önce: Sadece Aracıyım!

Bugüne kadar pazar yerleri, platformlarında sunulan içerik ile satışa konu mal veya hizmetlere ilişkin hukuka aykırılıklarda çoğu zaman "ben sadece aracıyım" diyerek sorumluluk dışında kalıyordu. Tüketici ise çoğu zaman tek başına satıcının kapısını çalmak zorunda kalıyor; satıcıya ulaşılamadığı veya zararın giderilemediği durumlarda hak arama imkânı önemli ölçüde zayıflıyordu.

Karar'dan Sonra: «Aktifsen» Sorumlusun!

AYM, aracılık ettiği mal veya hizmet hakkında bilgi veya kontrol sahibi olan, hatta satıcıların sisteme kabul kriterlerini belirleyebilen pazar yerlerinin "mutlak sorumsuzluk" anlayışıyla korunamayacağı yönünde önemli bir mesaj verdi.

Karar, önümüzdeki dönemde, pazar yerlerinin satıcıyla birlikte müteselsil sorumluluğunu esas alan bir sorumluluk rejiminin gündeme gelebileceğine işaret ediyor.

03 Mahkeme'nin 3 Temel Gerekçesi

Tüketici Hakkı = Mülkiyet Hakkı

AYM, ayıplı mal veya hukuka aykırı içerik nedeniyle uğranılan ekonomik kaybı, Anayasa'nın koruduğu mülkiyet hakkı kapsamında değerlendirdi.

"Mutlak Sorumsuzluk" Tüketiciyi Korumasız Bırakıyor

Pazar yerlerinin sorumsuzluğu kuralı, özellikle arkadaki plandaki satıcıya ulaşamayan durumlarda tüketiciyi mağdur ediyor.

Aktif Platform = Daha Çok Sorumluluk

AYM'ye göre satıcıların niteliklerini belirleyen, ürün veya hizmet hakkında bilgi ya da kontrol sahibi olan platformlar, daha fazla sorumluluk taşımalı.

DEĞERLENDİRME

Değişim için Geri Sayım Başladı!

AYM, Karar'ın hemen yürürlüğe girmesinin hukuki bir boşluk yaratacağını değerlendirdi. Yasama organının yeni bir düzenleme yapabilmesi için iptal hükümleri Resmî Gazete'nin yayımlandığı **2 Haziran 2026'dan itibaren 9 ay sonra** yürürlüğe girecek.

Eksik Parça: Ayıplı Hizmetler

Karar ilk bakışta yalnızca ayıplı malları kapsıyor gibi görünse de, bunun nedeni AYM'nin ayıplı hizmetlere ilişkin düzenlemeyi Anayasa'ya uygun bulmuş olması değil. Aksine, somut olay ayıplı mala ilişkin olduğundan, AYM yalnızca uyuşmazlıkta uygulanacak kuralı inceleyebildi; ayıplı hizmetlere ilişkin hüküm ise somut olayda uygulanma imkânı bulunmadığı için esas yönünden değerlendirilmedi.

Bu nedenle Karar, ayıplı hizmetlere ilişkin mevcut sorumluluk rejimini onaylayan bir karar olarak yorumlanmamalı. Ancak uygulamada, ayıplı mallar bakımından sorumsuzluk hükmü iptal edilmişken, ayıplı hizmetlere ilişkin düzenleme yürürlükte kalmaya devam ediyor. Böylece, ayıplı mal ve ayıplı hizmet bakımından farklı sorumluluk rejimleri oluşmuş oldu.

Bu farklılığın uzun vadede korunması beklenmiyor; Ticaret Bakanlığı'nın sektör paydaşlarıyla yürüttüğü çalışmalar da ortaya çıkan bu uyumsuzluğun yeni bir yasal düzenlemeyle giderilmesinin gündemde olduğuna işaret ediyor.

Yorumumuz

Kararın dikkat çeken yönlerinden biri, AYM'nin AB'nin 2000/31/EC sayılı E-Ticaret Direktifi'ne ("ETD") açıkça atıf yapması. ETD, internet platformlarına belirli koşullar altında üçüncü kişilere ait içerik ve ürünlerden sorumlu tutulmamalarını sağlayan "safe harbour" (güvenli liman) rejimini getirmişti. Fakat bu mutlak bir sorumsuzluk değildi. Adalet Divanı'nın bu tür platformların bu sorumsuzluk hükmünden belirli durumlarda yararlanamayacağını belirten kararları vardı. 2022 yılında yürürlüğe giren Dijital Hizmetler Tüzüğü (DSA) de bu sorumluluk rejimi daha da netleştirilerek bir tüzük hükmü haline getirildi.

Bizim hukukumuzda da Yargıtay uygulamasında, özellikle satıcıya ulaşılamaması nedeniyle tüketicinin mağdur olduğu ve pazar yerinin satış sürecinde aktif rol üstlendiği bazı uyuşmazlıklarda, pazar yerleri mevcut mevzuat çerçevesinde sorumlu tutuluyor. AYM'nin bu Kararıyla AB'deki ve Yargıtay uygulamasındaki bu yaklaşımın mevzuata da yansıtılması gerekeceği anlaşılıyor.

İLETİŞİM

Bora Yazıcıoğlu
bora@yazicioglulegal.com

Simge Yüce
simge@yazicioglulegal.com

Şerife Âmine Mümin
serife@yazicioglulegal.com

Bu not hukuki görüş niteliğinde değildir. Sadece bilgi amaçlı hazırlanmış ve gönderilmiştir. Konuyla ilgili hukuki görüş almak isterseniz bizimle bağlantıya geçmenizi rica ederiz.